

Målet med EU's energipolitik er at sikre energimarkedets funktion under hensyn til et krav om at bevare og forbedre miljøet, sikre energiforsyningsikkerheden og fremme energieffektivitet, energibesparelser og udvikling af nye og vedvarende energikilder. Midlerne er vedtagelse af EU-lovgivning med kvalificeret flertal og den almindelige lovgivningsprocedure, undtagen ved bestemmelser af hovedsagelig fiskal karakter, hvor proceduren er enstemmighed og særlig lovgivningsprocedure.

EU-lovgivning på energiområdet berører dog ikke et medlemslands ret til at fastsætte betingelser for udnyttelsen af dens energiressourcer eller dens valg af energikilder og energiforsyning.

Såvel i bestemmelsen i TEUF art. 176A (art. 194) som i bestemmelsen i TEUF art. 100 (art. 122) i traktatafsnittet om den økonomiske og monetære politik understreges det med Lissabon-traktaten, at der gælder en »ånd af solidaritet« i EU om energipolitikken. Det fremgår af TEUF art. 100 (art. 122), at denne formulering bl.a. sigter på situationer, hvor der opstår alvorlige forsyningsvanskeligheder.

8.2 Andre politikområder

Nye, specifikke retsgrundlag vedr. turisme, civilbeskyttelse, administrativt samarbejde samt beskyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder

Lissabon-traktaten introducerer et nyt retsgrundlag i TEUF afsnit XXI (afsnit XXII), art. 176B (art. 195), der giver mulighed for vedtagelse af foranstaltninger, der supplerer medlemslandenes indsats i turistsektoren, herunder især ved at fremme konkurrenceevnen inden for denne sektor. Det præciseres, at EU's supplerende tiltag ikke kan medføre nogen form for harmonisering.

Dernæst indføres i TEUF afsnit XXII (afsnit XXIII), art. 176C (art. 196), et nyt, udtrykkeligt retsgrundlag vedrørende civilbeskyttelse, der giver mulighed for vedtagelse af foranstaltninger til støtte og supplerende af medlemslandenes tiltag vedrørende risikoforebyggelse, beredskab og indsats i katastrofesituationer, samt fremme af et operativt samarbejde i EU og fremme af sammenhængen af det internationale samarbejde om civilbeskyttelse. EU-indsatsen på dette område kan ikke medføre nogen form for harmonisering.

Endvidere indfører Lissabon-traktaten som noget nyt i TEUF, afsnit XXIII (afsnit XXIV),

art. 176D (art. 197), en mulighed for, at EU kan yde bistand til forbedring af medlemslandenes administrative kapacitet til at gennemføre EU-retten, f.eks. i form af støtte til uddannelsesprogrammer. Intet medlemsland er forpligtet til at tage imod støtten, og der kan heller ikke på dette område blive tale om nogen form for harmonisering. Bestemmelsen berører heller ikke medlemslandenes pligt til at gennemføre EU-retten.

Som led i det indre marked indføres som noget nyt et retsgrundlag for etablering af europæiske beskyttelsesbeviser for intellektuelle ejendomsrettigheder, samt indførelsen af centraliserede tilladelses-, koordinations- og kontrolordninger på EU-niveau. Se TEUF art. 97a (art. 118).

For en omtale af det nye retsgrundlag for humanitær bistand i TEUF art. 188J (art. 214) se oven for i kapitel 7 om EU's optræden udadtil.

Koordination af sociale sikringsydelser

Som noget nyt betyder Lissabon-traktatens hovedregel for afstemningsprocedure i Rådet, at beslutninger om koordination af sociale sikringsordninger for vandrende arbejdstagere, selvstændige og deres pårørende træffes med kvalificeret flertal i Rådet om end uændret med Europa-Parlamentet som medlovgiver. Det er ligeledes nyt, at selvstændige eksplicit nævnes i bestemmelsen. Bestemmelsen i TEUF art. 42 (art. 48) om koordination af sociale sikringsydelser indfører i den anledning en nødbremse, som gør det muligt for et medlem af Rådet at henvise et forslag til behandling i Det Europæiske Råd, hvis det »vil berøre vigtige aspekter af det pågældende medlemslands sociale sikringsystem, herunder anvendelsesområde, omkostninger og økonomisk struktur, eller berøre dette systems finansielle balance«. En sådan henvisning suspenderer den almindelige lovgivningsprocedure.

Det Europæiske Råd skal ifølge bestemmelsen inden fire måneder efter denne suspension enten sende forslaget til fornyet rådsbehandling eller undlade at handle eller alternativt anmode Kommissionen om at fremlægge et nyt forslag. I begge disse to sidste tilfælde anses det oprindelige forslag for ikke-vedtaget. Det følger af TEU art. 9B, stk. 4 (art. 15, stk. 4), at Det Europæiske Råd træffer afgørelse med konsensus, medmindre andet er fastsat. Uanset tidsfristen på fire måneder vil Det Europæiske Råd derfor ikke kunne træffe beslutning, hvis et medlemsland modsætter sig dette.